

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКА МІСЬКА РАДА
МАЛОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВИТОЛЬДА ПЛЕЦЬКОГО В ОСВЕНЦІМІ
ХАРКІВСЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ
СОПОТСЬКА ВИЩА ШКОЛА**

**SOPOCKA
SZKOŁA WYŻSZA**

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ Й ОСВІТИ
В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
V Міжнародної науково-практичної конференції**

**Мукачево
15 травня 2025 року**

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 3 від «23» травня 2025 р.)*

С 91

Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей за матеріалами V Міжнародної науково-практичної конференції (15 травня 2025 р., м. Мукачеве). Мукачеве : Вид-во МДУ, 2025. 530 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами IV Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів». Учасниками конференції розглянуто проблеми та перспективи розвитку педагогічної освіти, психолого-педагогічні аспекти професійного становлення особистості, сучасні орієнтири розвитку економіки, управління та інженерії, актуальні проблеми менеджменту, індустрії гостинності, суспільно-географічних та культурологічних досліджень.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, здобувачів вищої освіти, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Капітан Л.І. – д-р істор. наук, професор (голова);

Туріс І.Ю. – канд. філол. наук, доцент;

Пігош В.А. – канд. екон. наук, доцент;

Максютова О.В. – PhD, провідний фахівець ВНТД

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

СИСТЕМИ В УПРАВЛІННІ ДІЛОВИМ ПАРТНЕРСТВОМ	
ЧЕРНИЧКО Т. В., КАЗИБРІД О.Р. РЕСУРСООБ'ЄКТИВНІСТЬ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ: ВИКЛИКИ ТА НАПРЯМИ РЕАГУВАННЯ	413
ЧЕРНИЧКО Т. В., ЧОРІЙ Ю. Ю. ІНКЛЮЗИВНА ЕКОНОМІКА: КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ТА НАПРЯМИ РЕАЛІЗАЦІЇ В УМОВАХ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ	416
ШЕРШУН Я.І., МАКСИМЕНКО Д.В. УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК У СИСТЕМІ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	418
SHKYRTA IHOR, NEBOLA IVAN MODEL CALCULATIONS OF THE PHONON DISPERSION IN NON-EQUIDISTANT APPROXIMATION	420
 <i>РОЗДІЛ 4. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ, ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ, СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНИХ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ</i>	
БАБАЄВА О. А., МОВЧАН К.М. БІБЛІОТЕКА ЯК ОСЕРЕДОК ВОЛОНТЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	422
БУДКЕВИЧ Г. Б., ТЮХ Ю. Ю. ВИНИКНЕННЯ, РОЗКВІТ І ЗАНЕПАД ОЛІМПІЙСЬКИХ ІГОР	424
ГАВРИШКО С. Г., МОРОЗ Ф. В., БУДКЕВИЧ Г. Б. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ВОЛОДІННЯ М'ЯЧЕМ У НАПАДІ В ГРІ БАСКЕТБОЛ У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	426
ГОБЛИК-МАРКОВИЧ Н.М., ВІТВИЦЬКИЙ О.М. ТРАНСФОРМАЦІЯ СФЕРИ ТУРИЗМУ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ	428
ГОБЛИК-МАРКОВИЧ Н.М., ПРУДНІК М.В. ЦИФРОВЕ КОЧІВНИЦТВО ЯК НОВИЙ ФОРМАТ МОБІЛЬНОСТІ В ТУРИЗМІ	430
ГОЛОВЧУК О. В., ПЛЕША М. С. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРЕЗЕНТАЦІЇ ЯК ФОРМИ ДІЛОВИХ КОМУНІКАЦІЙ	433
ГОРВАТ О.І., РУБШІ М.А. СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ ТОРГОВЕЛЬНИХ МЕРЕЖ	435
ГРИЦЬКО В.В., КАМПОВ Н.С. СПЕЦИФІКА ДОГОВІРНИХ ВІДНОСИН В ТУРИЗМІ	437
ДАНЧЕВСЬКА І. Р. РОЛЬ ЦИФРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ У ПІДВИЩЕННІ ЯКОСТІ ТУРИСТИЧНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЇ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРОСТОРУ ВИЩОЇ ОСВІТИ	439
ЖЕРЕБАК О.В. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО РОЗВИТКУ ОСВІТНЬОЇ ФУНКЦІЇ МУЗЕЮ	441
ІЛЬТЬО Г.Ф., БИСЬМАК В. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТА ІННОВАЦІЇ СУЧАСНОЇ ГЕОГРАФІЧНОЇ ОСВІТИ	442
КАСИНЕЦЬ О.В., ОШКАЛО О. І. РЕСУРСИ ДЛЯ РОЗВИТКУ РЕЛІГІЙНОГО ТУРИЗМУ В ЗАКАРПАТСЬКІЙ ОБЛАСТІ	444
ЛЕНДЕЛ І., БРОДОВИЧ Ю. Р. РЕКРЕАЦІЙНІ ПРИРОДНІ РЕСУРСИ ЗАКАРПАТТЯ	446
ЛЕТА В.В., ГЛУХАНИЧ О.І. ЯКІСТЬ ЖИТТЯ НАСЕЛЕННЯ: СУТНІСТЬ, КРИТЕРІЇ ТА ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ	448
ЛИЗАНЕЦЬ А.Г., ДЖУС М.А. ЗАСТОСУВАННЯ НОВІТНІХ HR-ТЕХНОЛОГІЙ В УПРАВЛІННІ ТРУДОВИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА	450
ЛИЗАНЕЦЬ А.Г., ІЛЬНИЦЬКА Д.І. ТРАНСФОРМАЦІЯ ТЕХНОЛОГІЙ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ	452
ЛУЖАНСЬКА Т.Ю., МОРОЗ О., НАКОНЕЧНИЙ Ю. РОЗВИТОК АГРАРНОГО	454

РОЗДІЛ 4
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ, ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ,
СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНИХ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

РОЗДІЛ 4
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ, ІНДУСТРІЇ
ГОСТИННОСТІ, СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНИХ ТА
КУЛЬТУРОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

УДК 027.7:364-322:355.097.2(043.2)

БАБАЄВА О. А.
здобувачка 1 курсу спеціальності
«Інформаційна, бібліотечна, архівна справа»
Мукачівський державний університет
МОВЧАН К.М.
директор наукової бібліотеки
Мукачівський державний університет

БІБЛІОТЕКА ЯК ОСЕРЕДОК ВОЛОНТЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В СУЧАСНИХ
УМОВАХ

В умовах повномасштабної російсько-української війни, що триває вже три роки, бібліотека є не тільки інформаційним центром, а й майданчиком для збереження важливих пам'яток і документів, та волонтерської діяльності.

Метою статті є дослідження та аналіз культурно-освітньої та благодійної діяльності бібліотек різних регіонів України в умовах сьогодення, а також визначення перспектив цієї діяльності на найближче майбутнє.

В даній статті було проаналізовано діяльність чотирьох бібліотек України, що знаходяться в різних містах та мають різне призначення.

Бібліотека Вернадського – національна бібліотека України, що вважається головною українською бібліотекою та науково-дослідним центром. З 1960 року бібліотека співпрацює з ООН у якості депозитарія. Згідно новин, опублікованих на сайті бібліотеки, НБУВ приймала участь у благодійній діяльності з допомоги ЗСУ та цивільним громадянам України, що постраждали від ракетних атак.

На початку 2023 року бібліотеці Вернадського був подарований підручник із тактичної медицини, в подальшому розповсюдженні якого бібліотека взяла велику участь. Підручник знаходиться у вільному доступі на сайті бібліотеки, доступний він за посиланням.

Улітку 2024 року НБУВ зробила внесок у допомогу постраждалим від російської ракети дитячій лікарні «Охматдит» у розмірі 50 тисяч гривень [1].

Наступною проаналізованою нами бібліотекою була Науково-технічна бібліотека Національного університету «Львівська політехніка». Згідно з інформацією з офіційного сайту бібліотеки, заклад проводив інформаційні заходи з питань українського суспільства в умовах війни, зустрічі з військовими та культурними діячами, курси з першої медичної допомоги та культурно-

РОЗДІЛ 4

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ, ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ, СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНИХ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

освітні заходи, спрямовані на розвиток національної ідентичності. Бібліотека «Львівської політехніки» регулярно видає наукові роботи, присвячені проблемам людей, що постраждали від російської агресії.

Далі ми проаналізували діяльність Ужгородської публічної бібліотеки, також відомої як Бібліотека міської ради.

Нещодавно, наприкінці березня 2025 року, вона провела тренінг з першої медичної допомоги. Бібліотека проводить виховні лекції, семінари, дні пам'яті, історичні та культурні заходи.

В 2023 році Ужгородська публічна бібліотека почала надавати інформаційну та консультаційну допомогу переселенцям за допомогою додатку «Дія» та курси комп'ютерної грамотності для старшого покоління [2].

Також бібліотека проводить семінари з таких суспільно важливих тем, як права жінок, толерантність, психічне здоров'я та просування здорового способу життя.

Звісно ж, не можна не згадати рідну Наукову бібліотеку МДУ: тож останньою проаналізованою нами бібліотекою була саме вона. Як і всі вищезгадані бібліотеки, вона проводить лекції та виховні заходи з різноманітних питань та проблем, дні пам'яті та семінари. У лютому 2025 року Наукова бібліотека МДУ провела благодійну акцію «Подаруй книгу нашим захисникам». Шостого грудня 2024 була проведена акція «Подаруй тепло воїну ЗСУ». В кінці 2023 року бібліотека провела акцію «Смілива гривня» зі збору монет на потреби ЗСУ [3]. В приміщенні бібліотеки присутній пункт незламності та відділ для збору гуманітарної допомоги.

У сучасних умовах повномасштабної війни бібліотеки України демонструють надзвичайну гнучкість і здатність адаптуватися до викликів часу. Вони вже давно перестали бути лише центрами зберігання книжкових фондів – сьогодні бібліотеки перетворилися на осередки волонтерської діяльності, місця консолідації громади та підтримки Збройних Сил України.

Дослідження показало, що як великі національні установи, так і публічні та університетські бібліотеки активно долучаються до благодійних ініціатив, організовують акції зі збору допомоги, проводять тренінги, семінари та заходи, спрямовані на підтримку морального духу населення та розвиток громадянської свідомості. Приклад Наукової бібліотеки Мукачівського державного університету, як і діяльність бібліотек у Києві, Львові та Ужгороді, доводить, що бібліотеки стають важливими гуманітарними хабами в умовах війни.

У перспективі така діяльність не лише посилює роль бібліотек у суспільстві, а й відкриває нові можливості для розвитку їх як центрів громадської активності, національної пам'яті та соціальної підтримки. Саме завдяки об'єднанню зусиль бібліотечної спільноти, волонтерів і небайдужих громадян можлива ефективна допомога захисникам і цивільному населенню та наближення нашої спільної перемоги.

РОЗДІЛ 4

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ, ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ, СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНИХ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Література:

1. Офіційний сайт НБУВ (<http://www.nbu.gov.ua/node/6533>;
<http://www.nbu.gov.ua/node/6066>)
2. Офіційний сайт КЗ «Ужгородська публічна бібліотека» (<https://city-library.uz.ua/publchna-nformaczya/zvt.html>)
3. Офіційний сайт Наукової бібліотеки МДУ – розділ новин (<https://msu.edu.ua/library/all-news-announcements/>)

УДК 796.032.2(091)(043.2)

БУДКЕВИЧ Г. Б.
старший викладач, доцент
Мукачівський державний університет
ТЮХ Ю. Ю.
здобувачка I курсу СО (АМЗЛ)
Мукачівський державний університет

ВИНИКНЕННЯ, РОЗКВІТ І ЗАНЕПАД ОЛІМПІЙСЬКИХ ІГОР

Сучасне існування Олімпійських ігор остаточно затвердило, що взірці, покладені в пріоритет олімпійського руху, вічні та імпоновані для людства. І власне боротьба за ці ідеали не тільки дозволила зробити новий подих іграм, але й зробила цей спорт надзвичайно популярним явищем, яке охопило весь світ, стало свого роду сенсацією громадського життя світового ком'юніті.

Отож, у наш час тісно зіткнулися спортивні, освітні та виховні всесвіти Олімпійського спорту. Також доєдналися соціально-філософські, економічні та політичні сторони. За допомогою цього, Олімпійські змагання можна вважати універсальними прикладом ефективного розвитку багатогранної особистості, гармонії та взаєморозуміння між державами та націями.

За останні роки можна неозброєним оком помітити, наскільки ця стародавня традиція набуває популярності в кожному куточку світу, адже потрібно постаратись, щоб знайти людину, яка ще не чула про Олімпійські ігри. Про це свідчить постійний зріст країн-учасниць та їх представників [1], які мають честь стати одним із учасників цього шляхетного виклику, та здобути славу на весь світ.

Олімпійський спорт – одна з найцікавіших тем історії людства, яка зародилася у Давній Греції. Олімпійські ігри регулярно проводилися не десятки, не сотні, а більше тисячі років, будучи важливою складовою частиною давньої цивілізації. Ця традиція існувала з 776 року до н.е. по 394 рік н.е. Але потім, її вогонь тимчасово загас для того, щоб наприкінці ХІХ століття, мов фенікс знову запалати.

Предметом «Олімпійського спорту» є знання його багатогранної сукупності різних складових як багатофункціонального суспільного явища. Системи організації, проведення змагань, одночасно підготовку спортсменів до

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>